

No 80.

Opgep.

Testament.

In dato den 10^e Junij
1767.

N[umer]o 80

Testament

**In dato den 10 junij
1767**

In den Naame des Heeren Am
Op Auiden den 30 Junij A: 1767.
des nademiddags de klokke ontrent half
des uuren, comparende voor mij Johannes
Thijssen, Notaris Publijc, by den Edelc hofc van
Holland gaadmittaend, binnende Stadt Leiden op den

In den Naame des Heeren Amen.

Op Huiden den 10 junij A[nn]o 1767

des nademiddags de klokke omtrent half

ses uren, compareerde voor mij Johannes

Thijssen, notaris publycq, bij den edele hove van

Holland geadmitteerd, binnen de stadt Leijden resideerende

ter presentie vande Nagensende Getuigen,
Den Wel Edele Heer Mattheus Sigismundus
Pallak, oud Raad van Politie en Crimineele
Justitie der Colonie van Surinaame, &c; &c;
Zich thans bevindende op Zyn WelEd. Buitenplaats,
genaamt Lust tot Rust, gelegen aan den
Hogen Akyndijk, onder den ambachte van
Soeterwoude, mij Notaris bekend. Zyn Ed. Verstand
en memorie wel magtigh, te kennen geveende
dat hij Heer Comparant geneegen was uit Zijne
Vrije Wille van Zyn Ed. natelaate goederen te
disponceeren, herroepende ende te niet doende
alvorens alle Todanige Testamenten, Codicillen
en generalijk alle andere Acten van Uitterste
Wille als hij Heer Comparant door dato dezes
in eenigerhande manieren gemaakt ofte
gepassent gehad zouden mogen hebben
alshoon dezelve of eenige van dien de Clausule
derogatoir mogten behelzen, waer van hij
Heer Comparant Verklaande geene gheuegenisse
te hebben, ende sulks bij deezen op Nicoms
disponceende, So Verklaande hij Heer
Comparant voor af Zijne Waarde Moeder

ter presentie van de nagenoemde Getuigen,
**Den WelEdele Heer Mattheus Sigismundus
Pallak, oud Raad van Politie en Crimineele
Justitie der Colonie van Surinaame, etc. etc.,
zich thans bevindende op zijn WelEd Buitenplaats,
genaamt Lust tot Rust, gelegen aan den
Hogen Rhijndijk,** onder den ambagte van
Soeterwoude, mij Notaris bekend. Zijn Ed. verstand
en memorie wel magtigh, te kennen geevende
dat hij Heer Comparant geneegen was uit zijne
vrije wille van zijn Ed. na te laate goederen te
disponeeren, herroepende ende te niet doende
alvorens alle zodanige Testamenten, Codicillen
en generalijk alle andere actens van Uitterste
Wille als hij Heer Comparant voor dato deezes
in eenigerhande manieren gemaakt ofte
gepasseert gehad zouden mogen hebben,
alschoon dezelve of eenige van dien de clause
derogatori mogten behelzen, waar van hij
Heer Comparant verklaarde geene geheugenisse
te hebben, ende zulks bij deezen op nieuws
disponeerende, zo verklaarde hij Heer
Comparant voor af zijne waarde Moeder

1
Vrouwe Anna Margaretha Hgen, wedue
wijlen den Heer Johan Sigismundus Gallak,
in leeven Luitenant vande Savallsijs ten
dienste dezer Lande, te institueeren tot
deszelfs meede Eijgenaame, dogh alleenlyk
in de Simple en naakte Legitime Portie,
haar Et. na Scherphheid van regten in Zyn
Heer Comparants nalatenschap competentende
ende Verklaarde den Heer Comparant al Verder
voor-ende in plaatse, mitsgaders te voldoening
vande voorszide Legitime portie, aan
opgemelde Zyne vrouwe Moeder haar Et.
leeven lang geduurende, jaarlyks te maaken
ende te besprecken de Somme van drie
Duizant gulden, ingaande met den dagh
van Zyn Heer Comparants afsterven, mitsgaders
zo wanneer haar Et. sulck moete Verkiezen,
geduurende haar Leeren, de vrije bewooning
van Zyn Heer Comparants voorgemelde Ruiton-
=plaats, bij hem Heer Comparant, ^{plaatse} bewoont werdende
des dat gemelde Zyne moeder, voor, ^{en geduurende} die vrije
bewooning, gehouden zal Zyn dezelve Ruiton-
=plaats in behoorlyke reparatie te onderhouden
en daer van de Lasten te voldoen.

Vrouwe Anna Margaretha Ilgen, wedue
wijlen den Heer Johan Sigismundus Pallak,
in leeven Luitenant van de Cavallerije ten
dienste deezer Lande, te institueeren tot
deszelfs meede Erfgenaame, dogh alleenlijk
in de Simple en naakte Legitime Portie,
haar Ed. na scherpheid van regten in zijn
Heer Comparants nalatenschap competeerende
ende verklaarde den Heer Comparant al verders,
voor- ende in plaatze, mitsgaderts ter voldoeninge
van de voorzeide legitime portie, aan
opgemelde zijne vrouwe moeder haar Ed.
leeven lang geduurende, jaarlijks te maaken
ende te bespreken de somme van drie
duizent guldens, ingaande met den dagh
van zijn Heer Comparants afsterven, mitsgaderts
zo wanneer haar Ed. zulks mogte verkiezen,
geduurende haar leeven, de vrije bewooning
van zijn Heer Comparants voorgemelde Buiten-
plaats, bij hem Heer Comparant thans bewoont werdende
des dat gemelde zijne moeder, voor en geduurende die vrije
bewooning, gehouden zal zijn dezelve Buiten-
plaats in behoorlijke reparatie te onderhouden
en daar van de lasten te voldoen.

Voorts Legateert hij Heer Comparant aan
deszelfs Neef de Heer Matthaus Sigismundus
de Ranitz, Jongste Zoon van den Wel Ed. Gekroonde
Heer Johan Hendrik de Ranitz, Heere van
Doornik en Grote Logt, eens de Somme van
Een duizent Guldens; Welke is ingesomende
Somme van Een duizent Guldens, gedurende
deszelfs minderjarigeit op een seker
Wijze ten Zynen Meesten Voordeele door
deszelfs Broeder den Wel Ed. Heer Johan
Bernard Sigismundus de Ranitz geadmini-
streert ende ten intresse belajft zal
moeten worden, Zoo nochtans, dat deselve
Heer Johan Bernard Sigismundus de Ranitz,
voor geene overhoopte Schaade ofte Banque,
rooten die swaegen aanspreekelyk, ofte tot
eenige vergoedinge gehouden zal zijn.

Al Verder Legateert hij Heer Comparant
aan Zyn Neef den Wel Ed. Heer Johan Bernard
Sigismundus de Ranitz, den eigendom van de
twee Prilatte kinderen, genaamt Hendrik
en Hendrietta, Zyns op de Plantagie Waastrom
in Surinname, voor zo verre deselve niet
bereids uit haare Slavernije, op Zyn Heer Comparants
Wenlyken gemanumiteet moete zijn.

Voorts legateert hij Heer Comparant aan deszelfs neef de heer Mattheus Sigismundus de Ranitz, jongste zoon vanden Wel Ed. gestrenge Heer Johan Hendrik de Ranitz, Heere van Doornik en Grote Logt, eens de somme van een duizent guldens; welke evengenoemde somme van een duizent guldens, geduurende deszelfs minderjarigheid op een secuure wijze ten zijnen meesten voordeele door deszelfs Broeder den WelEdele Heer Johan Bernard Sigismundus de Ranitz geadmini- streert ende ten intresse beleid zal moeten werden, zoo nogtans, dat dezelve Heer Johan Bernard Sigismundus de Ranitz, voor geene onverhoopte schaade ofte Banque- roeten diesweegen aanspreekelijk, ofte tot eenige vergoedinge gehouden zal zijn.

Al verder legateert hij Heer Comparant aan zijn Neef den welEd. Heer Johan Bernard Sigismund de Ranitz, den eigendom van de twee Mulatte kinderen, genaamt Hendrik en Hendrietta, zijnde op de Plantagie Maasstroom in Surinaame, voor zo verre dezelve niet bereids uit haare slavernije, op zijn Heer Comparants overlijden gemanumiteert mogte zijn.

Verklaande voorts den Heer Compasant
Zijn Heer officier Quamina, tot een Recompens
voor Zyne gedaane diensten, uit de Nativiteit
en Slavernij te onthefpen, en dezelve te
schenken de Schat der Vrijheid, onder die
mits en conditie nochtan, dat dezelve, Zijn
leeven langh geduurende, als officier zal
moeten blijven en fungeeren op Zyn Heer
Compasants Plantagie de Maastroon
voornant, waar voor dezelve jaarlyk,
buiten ende behalven de ordinair kost,
zal genieten de Somme van Vijftig Gulden
Hollands; als mede een famiboel en broek,
een hoed, vier bonte hemden, dertig
pond gepaste Taback en Ses gros Lijpen;
Verzoekende den Heer Compasant dat alle het
door de natenoemene Heeren Executies
Wenden ge: executie ende te uitvoer
gebragt.

Wijden Verklaant hij Heer Compasant
te Legateeren aan Zyne Dighte Zuffrouw
Johanna margaretha Pallak, getrouwt
met de Heer Jan Pieter de Numbert, Officier.

**Verklaarende voorts den Heer Comparant
zijn N* Officier Quamina, tot een recompens
voor zijne gedaane diensten, uit de nativiteit
en Slavernije te ontheffen, en dezelve te
schenken de schat der vrijheid, onder die
mits en conditie nogtans, dat dezelve, zijn
leevne langh geduurende, als officier zal
moeten blijven en fungeeren op zijn Heer
Comparants Plantagie de Maastroom
voornoemt, waar voor dezelve jaarlijks,
buiten ende behalven de ordinaris kost,
zal geniten de somme van vijftig guldens
Hollands, als meede een camisool en broek,
een hoed, vier bonte hembden, dertig
pond geperste taback en ses gros Pijpen;**

verzoekende den Heer Comparant dat alle 't zelve
door de natenoemene Heeren Executeurs
werden ge-executeert ende ter uitvoer
gebragt.

Wijder verklaart hij Heer Comparant
te legateeren aan zijne Nigte juffrouw
Johanna Margaretha Pallak, getrouwt
met de Heer Jan Pieter de Humbert, opper-

Koopman en eerste inde Kleeder Zaal te
Koningly in Bengalen, ende by Voorvalijden
van dezelve aan haare Wettige Descendant
of Descendants by Representatie, de Somme
van twaalf duizent guldens; dewelke
de Natonsomere Heeren Executeurs niet
eender gektouden zullen Zyn Mitkeceen dan
na het Voorlijden van des Heer Compagnant
Vrouwe moeder hier vooran genoemd, Zonder
bijvoeging van enige inkoop; Zo nootand,
dat, by aldien dezelve Heeren Executeurs
mogte goedvinden de Mitkecing van het
voorzide Legaat eender, t Zij voort geheel
of by tarmijnen en gedseltons te doen, het
Zelve aan hien Wel Ed. goede directie geheel
en al werd vergalaten, Zonder tegenzeggen
van ismant.

Voorts Legatcent bij Heer Compagnant aan
Zijne Nigte Jonckvrouwe Helena Margaretha
de Ranitz, dogter van den Wel Ed. gerkonge
Heer Janel Otto de Ranitz, Capitijn ten
dientte decter Lande, de Somme van een
duizent guldens; onder conditie, dat dit
Legaat niet eender Zyn effect zal verkrijgen,

Koopman en eerste inde kleeden zaal te Houglij in Bengaalen, ende bij vooroverlijden van dezelve aan haare wettige descendent of descendentes bij representatie, de somme van twaalff duizent guldens, dewelke de natenoemene Heeren Executeurs niet eerder gehouden zullen zijn uittekeeren dan na het overlijden van des Heer Comparants vrouwe moeder hier voren genoemd, zonder bijvoeging van eenige intressen, zo nogtans, dat, bij aldien dezelve Heeren Executeurs mogten goedvinden de uitkeering van het voorzeide legaat eerder, 't zij voor 't geheel of bij termijnen en gedeeltens te doen, het zelve aan hun WelEd. goede directie geheel en al werd overgelaten, zonder tegenseggen van iemand.

Voorts legateert hij Heer Comparant aan zijne Nigte Jonckvrouwe Helena Margaretha de Ranitz, dogter van den Wel.Ed. gestreng Heer Carel Otto de Ranitz, Capiteijn ten dienste deezer lande, de somme van een duizent guldens; onder conditie, dat dit legaat niet eerder zijn effect zal verkrijgen,

Of aan haare Et. werden uitgekeert, voordat
dezelve Belijdenis zal hebben gedaan vande
Protestantische Religie, en bij aldien haare Et.
overhoopt, op zyn Heer Comparants afsterven,
van die Religie nog geen belijdenis moogt
hebben gedaan, zo zal haare Et. voor de
natenommene Heeren Executeurs worden
vergint den tijd van twee jaaren, van zyn
Heer Comparants Sterfdagh af te rekenen, omme
zich tot het doen vandezelve Belijdenis
te laten onderwijzen, zo nochtan, dat, die
twee jaaren verstreken zijnde, zonder
gemelde Belijdenis niet in daad te hebben
afgelegd, haare Et. voor altoos van het
zelve Legaat zal zyn verstooken en't zelve
zal koomen te devolueeren op zyn Heer
Comparants hier na te noemene Eeffgenamen

Wijens Legateent bij Heer Comparant
aan de Heer Charles, bijgenaamt Pallak,
aan hem Heer Comparant, doordie Heer
Jan Pieter Vijver, in hiinaame aanbested
indien denzelven hem sollen inden
van Sed en twintig jaaren kont te
berijken, de Somme van Sed duizent gulden
cent, onder conditie, dat bij aldien gemelde

of aan haar Ed. werden uitgekeert, voordat dezelve Belijdenis zal hebben gedaan van de Protestantsche Religie, en bij aldien haar Ed. onverhoopt, op zijn Heer Comparants afsterven, van die Religie nog geen belijdenis mogt hebben gedaan, zo zal haar Ed. door de natenoemene Heeren Executeurs werden vergunt den tijd van twee jaaren, van zijn heer Comparants sterfdagh af te reekene, omme zich tot het doen van dezelve Belijdenis te laten onderwijzen, zo nochtans, dat die twee jaaren verstreeken zijnde, zonder gemelde Belijdenis met en daad te hebben afgelegd, haar Ed. voor altoos van het zelve legaat zal zijn verstooken en 't zelve zal koomen te devolveeren op zijn Heer Comparants hier na te noemene Erffgenaamen.

Wijders legateert hij Heer Comparant aan de heer Charles, bijgenaamt Pallak, aan hem Heer Comparant, door de Heer Jan Pieter Visser, in Surinaame aanbesteed, indien denzelven den vollen ouderdom van ses en twintig jaaren komt te bereiken, **de somme van ses duizent guldens** eens, onder conditie, dat hij aldien gemelde

Heer Charles, bijgenaamt Callak, op
Zijn Heer Compagnants afsterven nog niet
mogte gekoomen Zijn tot de voorsz. vollen
Onderdomme van Sed en twintig Jaaren,
het voorsz. Legaat, doordt naturomere
Heeren Executeurs, op een Seccuine wijze,
ten meesten voordele, zal moeten warden
belegd en door dezelve Heeren Executeurs
tot de meergensende Onderdomme toe
geadministreeet, Zoo nochtant, dat dezelve
Heeren Executeurs voor geene Overkoopte
Schaade ofte Banguevoeten die weegen
aanspreekelyk, ofte tot enige vergoedinge
gehouden zullen Zyn.

Nog Segateent hij Heer Compagnant aan
dezelve Heer Charles, bijgenaamt Callak,
de jaarlyke Suivere intresse van het
opgemelde conditioneels Legaat van Sed
duizent guldens, te rekenen van den
dag van Zyn Heer Compagnants overlijden
af, of wel van die tyd dat dezelve
Somme ten intresse zal Zyn belegd, tot

Heer Charles, bijgenaamt Pallak, op
zijn Heer Comparants afsterven nog niet
mogte gekoomen zijn tot de voorsc[reven] vollen
ouderdomme van ses en twintig jaaren,
het voorzeide legaat, door de natenoemene
Heeren executeurs, op een secuere wijze
ten meesten voordeele, zal moeten werden
belegd en door dezelve Heeren Executeurs
tot de meergenoemde ouderdomme toe
geadministreert, zoo nogtans, dat dezelve
Heeren Executeurs voor geen onverhoopte
schaade ofte Banqueroeten diesweegen
aanspreekelijk, ofte tot eenige vergoedinge
gehouden zullen zijn.

Nog legateert hij Heer Comparant aan
dezelve Heer Charles, bijgenaamt Pallak,
de jaarlijkse suijsere intresse van het
opgelde Conditioneele legaat van ses
duizent guldens, te reekenen van den
dagh van zijn Heer Comparants overlijden
aff, ofwel van die tijd dat dezelve
somme ten intresse zal zijn belegt, tot

dat de gemelde Heer Charles, bijgenaamt
Ballak, zal hebben bereijkt den vollen
ouderdomme van Ses en twintig Jaaren;
mitsgaders boven dien, gedurende des
voorts: tijt, zo veel penningen, als de
natenoomene Heeren Excutants zullen
bevinden dat gemelde Heer Charles,
bijgenaamt Ballak, zo tot voortzetting
zijner Studie inde medicynen, als tot
zijn Onderhoud, op een ordentelyke wyze
benoodigt heeft, mits deselve penningen,
met de voorszide introffe, bij den anderen
gerekent, jaarlyks niet zullen Vermoogen
te opbedeeren de Somme van Aegt hondert
Guldens.

al Verdens Legaticeit bij Heer Comparant
aan deselve Heer Charles, bijgenaamt
Ballak, zo daer en wanneer Zyn Ed., na
Zijn Heer Comparants Vulligen, als Doctor
inde medicynen moegt werden gepromoveert
en anders niet, de Somme van Ses
hondert guldens, omme daer leit
gottemaaken de koston op die Promotie

dat de gemelde Heer Charles, bijgenaamd Pallak, zal hebben bereijkt den vollen ouderdomme van ses en twintig jaaren; mitsgaderts boven dien, geduurende de voorsz[egde] tijd, zo veel penningen, als de natenoemene Heeren Executeurs zullen binden dat gemelde Heer Charles, bijgenaamt Pallak, zo tot voortzetting zijner studie in de medicijnen, als tot zijn onderhoud, op een ordentelijke wijze benoodigt heeft, mits dezelve penningen, met de voorzeide intresse, bij den anderen gerekent, jaarlijks niet zullen vermoogen te excedeeren de somme van agt hondert guldens.

Al verders legateert hij Comparant aan dezelve Heer Charles, bijgenaamt Pallak, zodra en wanneer zijn Ed. na zijn Heer Comparants overlijden, als Doctor inde medicijnen mogt werden gepromoveert en anders niet, de somme van ses honder guldens, omm daar uit goettemaakten de kosten op die Promotie

Vallende.

en wijzend nogh aan dezelve Heer Charles,
bijgenaamt Sallak, alle zijn Heer Compagnants
Lijve, Linne en Wolle Kleederen, ten
Lijve en gerijve van hem Heer Compagnant
gehoorde, egene van dien uitgezonderd,
Wettkeeren binnen ten tijd van Ses
Weeken na zijn Heer Compagnants Overlijden,
of zij voort gaheel of bij gedeelten,
na goedvinden van de Natensamenere
Heeren Executeurs.

Voorts Legateert hij Heer Compagnant aan
de Lutherse kerk binnen de Stadt Leiden,
de Somme van Een duizent guldens.

nogh Legateert hij Heer Compagnant aan
Juffrouw Elisabeth van Schie, in dien
dezelve op zijn Heer Compagnants Overlijden
nogh in zijn dienst als Huishoudster
moete bevonden worden, en anders niet,
de Somme van Vijf entwintig hondert guldens.
ende dat in erkentenis van de goede en getrouwe Diensten
die zij aan den Heer Compagnant, ten tijde van
wijzen aan Willem Wagenaar, en zijn

vallende.

en wijders nogh aan dezelve Heer Charles,
bijgenaamt Pallak, alle zijn Heer Comparants
zijde, linne en wolle kleederen, ten
lijve en gerijve van hem Heer Comparant
gehoorende, egeene van dien uitgezondert,
uit te keeren binnen den tijd van ses
weeken na zijn Heer Comparants overlijden,
't zij voor 't geheel of bij gedeeltens,
na goedvinden van de natenoemene
Heeren Executeurs.

Voort legateert hij Heer Comparant aan
de Lutherse Kerk binnen de stadt Leijden,
de somme van Een duizent guldens.

Nogh legateert hij Heer Comparant aan
juffrouw Elisabeth van Schie, indien
dezelve op zijn Heer Comparants overlijden
nogh in zijn dienst als Huishoudster
mogte bevonden werden, en anders niet,
de somme van vijff en twintig hondert guldens
ende dat in erkentenis vande goede en getrouwe diensten
door haar Ed. aan den Heer Comparant in sijne geduurige onpasselijkheid bewezen
Wijders aan Willem Wagemaker en zijn...
etc. etc. etc.